

पुण्य नगरी

रविवार, ८ ऑगस्ट २०२१

शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे : ध्येयवादी शिक्षक

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे संस्थापक शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांचा ३४ वा स्मृतिदिन सोहळा (ऑनलाईन) दि. ८ ऑगस्ट, २०२१ रोजी होत आहे. त्यानिमित्त त्यांच्या जीवनकार्याबद्दल...

कार्यविस्ताराने डॉ. बापूजींच्या स्मृती चिरंतन राहिल्या आहेत.

त्यांनी

हजारो वर्षे सामाजिक

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे संस्थापक शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे म्हणजे एक ध्येयवादी शिक्षक होते. शिक्षण प्रसारातून समाजपरिवर्तनाचे स्वप्न पाहणारा एक द्रष्टा समाजचिंतक, आज विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या रूपाने व शैक्षणिक

व शैक्षणिक प्रवाहातून बाजूला पडलेल्या समाजाला शिक्षणाची आणि स्वत्वाची जाणीव करून दिली. बुद्ध, कबीर, महात्मा फुले, राजर्षी शाहू व आंबडेकरवादी विचारांचा वारसा समाजाला प्राप्त होऊन समाज विवेकी आणि विचारशील बनावा, या हेतूने त्यांनी

शिक्षण संस्था उभी करून सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रामध्ये भरीव स्वरूपाची कामगिरी केली आहे. या शैक्षणिक कार्यात त्यांच्या पत्नी सुशीलादेवी साळुंखे यांचे मोठे योगदान आहे. त्यामुळेच डॉ. बापूजींनी अनेक ज्ञानशाखा उभ्या केल्या. १९४२ च्या क्रांती लढ्यात त्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला होता. त्यांच्या कार्याची दखल घेऊन शासनाने त्यांना दलितमित्र या पुरस्काराने सन्मानित केले, तर शिवाजी विद्यापीटाने डी.लिट. पदवी देऊन गौरविले आहे.

या स्मृतिदिनाच्या निमित्ताने पुन्हा एकदा

बापूजींच्या तत्त्वज्ञानाला, विचाराला आणि कार्याला उजाळा देण्याची संधी मिळत आहे. संस्थेच्या या प्रगतीची ही गती पुढे सुरू ठेवण्यासाठी संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे, संस्था सेक्रेटरी प्राचार्य शुभांगी मुरलीधर गावडे कार्यतत्पर आहेत.

बापूजींनी शैक्षणिक क्षेत्रात केलेले कार्य अमर आहे. त्यांच्या कार्याची आठवण राहावी, प्रेरणा मिळावी म्हणून संस्थेमार्फत हा स्मृतिदिन जागवला जातो. त्यानिमित्ताने दि. ८ रोजी सकाळी १०.३० वाजता सेवानिवृत्त

वरिष्ठ राजदूत ज्ञानेश्वर मुळे यांचे 'बदलती शिक्षण व्यवस्था आणि मूल्यव्यवस्था' या विषयावर ऑनलाईन व्याख्यान आयोजित केले आहे. शिक्षकांनी नेहमी बापूजींच्या सत्य, सेवा व त्याग या मूल्यांची जपणूक करत विद्यार्थ्यांवरही या सुसंस्काराचा प्रभाव पाडून बापूजींना अभिप्रेत असलेले सुसंस्कारी विद्यार्थी घडवणे हीच खरी बापूजींना आदरजली ठरणार आहे.

- हितेंद्र साळुंखे
सहायक ग्रंथपाल,
विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर